herpy

PILEGIFTFRØER

Sky-blue Poison Frog

Hyloxalus azureiventris

Hyloxalus azureiventris er en dagaktiv pilegiftfrø på 25-28 mm, sort med gule striber, blågrøn marmorering og lysende blå tegninger på benene og undersiden. Arten findes kun i et lille område i det nordlige Peru og er klassificeret som truet. Den er sjælden i terrariehobbyen og kræver en erfaren holder, men kan formeres i fangenskab.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Cryptophyllobates azureiventris; Phyllobates azureiventris* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**25-28 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag og skumring**
Levevis	**Klippeboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov og klippeterræn**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**50 × 50 × 50 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**24-26 °C**
Temperatur, nat	**20-23 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**10-17**
Klækning	**12-14 dage**
Larvetid	**42 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Vogter æggene og bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Truet (EN)**

Står på CITES liste II, så handel over landegrænser kræver CITES-papirer, og sælgeren bør kunne dokumentere, at dyrene er lovligt opdrættet. EU-bilaget er ikke aflæst for frøer og nævnes derfor ikke.

Om arten

Hyloxalus azureiventris er en slank, kontrastrig pilegiftfrø. Grundfarven er sort, og fra snudespidsen løber gule striber over øjnene og ned langs kroppen mod bagbenene, mens en kortere gul stribe går fra snuden mod forbenene. Ryggen og lemmernes overside er marmoreret i blågrønt, flankerne er sorte, og strube, ben og bug har lysende blå pletter eller marmorering. Artsnavnet *azureiventris* betyder "blå bug" og hentyder netop til den blå tegning på undersiden.

Voksne dyr måler 25-28 mm fra snude til kloak, så arten er en mellemstor pilegiftfrø. Kønsforskelle og lokale farveformer er ikke dokumenteret, og der kendes ingen sikker måde at skelne han fra hun på ud over hannens kald.

Arten blev beskrevet i 1985 af Kneller og Henle som *Phyllobates azureiventris* og er siden flyttet mellem flere slægter, blandt andet *Epipedobates* og *Cryptophyllobates*, som blev oprettet til den. I dag står den i *Hyloxalus*, hvor den udgør en tydelig egen linje. Den er derfor ikke tæt beslægtet med de pilegiftfrøer, der oftest ses i terrarier.

Trods de klare advarselsfarver regnes arten for uforsvaret: der er ikke påvist giftstoffer i huden hos vilde dyr, og den ser ikke ud til at kunne optage alkaloider fra bananfluer. I et laboratorieforsøg optog den dog alkaloider fra en opløsning. Hudgiften angives derfor som ingen. Vask alligevel hænder før og efter arbejde i terrariet, fordi frøens hud er følsom.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

Udbredelse og levested

Hyloxalus azureiventris findes kun i Peru. Den er kendt fra den nedre østlige skråning af Andesbjergene i det øvre Amazonasbassin i regionen San Martín, blandt andet langs vejen fra Tarapoto mod Yurimaguas. Udbredelsen er under 5.000 km², og arten kendes fra færre end fem lokaliteter.

Fund er gjort fra omkring 200 til 1.200 m over havet. Udbredelsen omfatter mindst ét beskyttet område, Cordillera Escalera, nær byen Tarapoto. Kortets centrum ligger i dette område.

> **Oprindelig udbredelse:** Peru.

LEVESTED

Hyloxalus azureiventris lever i tropisk regnskov i lavlandet og på de nedre bjergskråninger og i fugtige områder ved vand. De voksne dyr synes at foretrække huler og stenrøser, mens unge dyr er set i løvlaget. Hannerne kalder i skumringen fra sten eller sprækker, og kaldet kan vare omkring 40 sekunder. Livet foregår skjult, så arten ses sjældent, og bestandens størrelse er derfor usikker.

Der foreligger ingen målinger af temperatur og luftfugtighed på artens voksesteder. Regnskoven på de nedre bjergskråninger har jævnt varmt og meget fugtigt klima med køligere nætter, og det er den ramme, terrariet bør efterligne. Hvor meget arten tåler af modificerede levesteder, er ikke kendt. Truslerne er rydning og afbrænding af skov til bebyggelse og landbrug, og bestanden er gået tilbage.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Et regnskovsterrarie på mindst 50 × 50 × 50 cm (længde, bredde, højde) passer til et par *Hyloxalus azureiventris*. Arten lever på jorden, så bundarealet betyder mere end højden. Da den i naturen holder til mellem sten og i huler, bør der være rigeligt med skjul: stablede flade sten, kork og rødder, så dyrene kan trække sig tilbage i halvmørke sprækker. Et automatisk regnanlæg og en forstøver gør det lettere at holde klimaet.

Brug en bioaktiv indretning med et drænlag i bunden (fx lecakugler), et fugtigt, løst substrat og et tykt løvlag. Levende planter, også bromelier, holder luften fugtig og giver skjul og æglægningssteder. Sørg for ventilation, så luften skifter, uden at terrariet tørrer ud. Springhaler og små isopoder i bunden nedbryder affald og er samtidig ekstra foder.

Voksne dyr er aggressive over for artsfæller af samme køn, både hanner og hunner, så arten holdes parvis. Unge dyr kan opdrættes sammen i små, enkle bakker. Hold ikke arten sammen med andre arter.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Hold *Hyloxalus azureiventris* på 24-26 °C om dagen, og lad temperaturen falde 3-4 °C om natten, til omkring 20-23 °C. Pilegiftfrøer tåler varme dårligt: et par timer over 30 °C kan være livsfarligt, så sæt altid et termometer i terrariet, og placér det ikke i direkte sol eller tæt på en varm lampe.

I en varm sommer kan man køle med en blæser, der blæser hen over terrariets topventilation, eller flytte det til et køligere rum. Om vinteren kan en varmemåtte på siden eller bagvæggen holde nattens minimum oppe. Arten skal ikke have vinterhvile, men holdes gerne lidt tørrere om vinteren.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden må ikke længe ligge under 70-80 %. Morgen og aften skal den op på næsten 100 % med tåge eller regn, mens den gerne må falde til omkring 70 % midt på dagen. Sprøjt terrariet med regnvand eller osmosevand morgen og aften, eller brug et regn- eller tågeanlæg på timer. En sidste sprøjtning om aftenen får foderdyrene til at komme frem, så frøerne lettere finder dem. Om vinteren holdes terrariet lidt tørrere.

Undgå stillestående luft og vand, der står i substratet: begge dele giver skimmel og bakterievækst. Lad overfladen tørre en smule mellem sprøjtningerne, mens løvlaget og de dybere lag forbliver fugtige. Bliver luften for tør, trækker frøerne sig ind i skjul og holder op med at æde.

VAND OG VANDKVALITET

Arten har brug for en lille, lavvandet vandskål til drikke og som mulig yngleplads. Brug en skål med 1-2 cm vand og flad kant, så frøerne kan komme ind og ud, og så ingen drukner. Pumper og filtre er unødvendige og kan hurtigt svigte; skift hellere vandet hver anden til tredje dag. Brug regnvand, osmosevand eller afkloreret postevand. Padder optager vand og opløste stoffer gennem huden, så hold vandet fri for sæbe, klor og rengøringsmidler.

I naturen bærer hannen haletudserne til småbække, vand i bromelier eller vandfyldte, nedfaldne palmeblade. Vil man avle, er en vanddel eller et par små vandsamlinger, fx filmdåser eller små skåle med rent vand, nødvendig til haletudserne.

Læs mere: Opdræt af haletudser

LYS OG UVB

Der er ikke dokumenteret behov for UVB hos arten. En svag UVB-pære (Ferguson-zone 1) kan bruges som valgfrit tilskud, hvis dyrene har mulighed for at søge væk fra den. Det vigtigste lys er LED-belysning til plantevæksten, 10-12 timer om dagen, som efterligner tropernes jævne dag og nat.

Sørg for skyggefulde områder med sten og løv, så dyrene altid kan vælge mellem lys og halvmørke. En lampe, der varmer terrariet op, er sjældent nødvendig og kan hurtigt gøre det for varmt.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Hyloxalus azureiventris skal have små, levende byttedyr. Voksne tager springhaler, små og store bananfluer (*Drosophila melanogaster* og *Drosophila hydei*), små voksmøllarver, støvlus, sigtet engplankton og fårekyllinger op til 5 mm, gerne uden springben. Kun dyr, der bevæger sig, bliver spist. Fang ikke selv foder i naturen, hvis det kan være sprøjtet.

Unge dyr fodres dagligt og voksne tre til fire gange om ugen med så meget, som de æder inden for 5-10 minutter. Pudr foderet til voksne med et vitamin- og mineralpræparat til padder en til to gange om ugen, og ungernes foder dagligt de første fire uger. Bananfluer kan vitaminiseres med et flydende præparat, og unge fårekyllinger bliver mere næringsrige, hvis de får grønt foder. Giv det pudrede foder på små skåle, der rengøres hver anden til tredje dag. Egne kulturer af bananfluer og springhaler er næsten en forudsætning.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Hyloxalus azureiventris er dagaktiv og lever skjult mellem sten, rødder og løv. Voksne dyr er meget aggressive over for artsfæller af samme køn: både hanner og hunner springer på hinanden og klamrer sig fast. Derfor holdes voksne kun parvis, mens unge dyr godt kan gå i gruppe.

Pilegiftfrøer bør så vidt muligt ikke håndteres: huden er tynd og følsom, og stress svækker dem. Ved rengøring fanges de bedst i en ren, fugtig plastbeholder. Dyr, der gemmer sig hele tiden eller ikke æder, er stressede, og det er oftest et tegn på, at terrariet er for varmt, for tørt eller for åbent.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsforskelle er ikke dokumenteret for *Hyloxalus azureiventris*. Den sikreste måde at få et par er at opdrætte en lille gruppe unge sammen og se, hvem der kalder, og hvilke dyr der søger sammen. Når et par har fundet hinanden, skal de øvrige dyr flyttes, for voksne dyr af samme køn angriber hinanden.

Alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret.

PARRING

Arten er formeret i fangenskab, men erfaringerne er få. Hos pilegiftfrøer udløses parringen ofte af en tydelig regntid i terrariet efter en lidt tørrere periode: hyppigere sprøjtning og lidt køligere nætter. Hannen kalder fra et skjult sted, gerne mellem sten, og hunnen følger efter.

Sæt parret sammen i et terrarie med mange gemmesteder, bromelier og et par halve kokosnøddeskaller, og se efter, om dyrene søger de samme skjul. Slås de, skal de skilles med det samme.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger 10-17 æg på bromelieblade, i hulninger i løvlaget eller under en halv kokosnøddeskal. Hannen vogter æggene, til de klækker, og bærer derefter haletudserne på ryggen til vand.

I terrariet kan haletudserne opdrættes sammen; de behøver ikke at gå hver for sig. Brug rent vand ved samme temperatur som luften, og skift en tredjedel hver anden til tredje dag. Forstyr ikke æggene, før de er klækket. Haletudserne bliver op til 11,5 mm.

Haletudsernes foder er ikke dokumenteret for arten. Fiskefoder i flager, tørret spirulina og alger er lånt fra pasningen af andre pilegiftfrøer.

METAMORFOSE

Æggene af *Hyloxalus azureiventris* klækker efter 12-14 dage, og haletudserne er omkring seks uger, cirka 42 dage, om at nå forvandlingen. Hold æggene fugtige og beskyttede mod udtørring.

Når forbenene kommer frem, skal vandet sænkes, og haletudsen skal kunne komme op på land: sæt en flad sten eller en korkbit ved kanten, og hold den fugtig. Haletudsen holder op med at æde, mens halen opsuges. Lad den sidde, til halen er væk, og giv først derefter foder.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger er omkring 10 mm lange og opdrættes i grupper i små, enkle bakker med fugtig sphagnum, et par stykker kork og et lag løv. De første to uger er springhaler nødvendige; kun unger fra meget store haletudser kan fra starten tage de små bananfluer (*D. melanogaster*). Fodr dagligt, og pudr foderet med vitaminer og mineraler hver dag de første fire uger.

Hold fugten og temperaturen jævn, og se efter dyr, der falder bagud i vækst. Unger kan opdrættes sammen, til de nærmer sig kønsmodenhed, men sorter dem efter størrelse, og flyt dem til et større terrarie, efterhånden som de vokser.

Sundhed og typiske fejl

Pilegiftfrøer er følsomme, og de fleste problemer skyldes fejl i miljøet:

- For høj temperatur: over 30 °C i længere tid kan være livsfarligt. Tegn er sløvhed, åben mund og dyr, der ligger fladt på jorden.
- Mangel på kalk og vitaminer: giver slappe, skæve lemmer og tung gang. Forebygges ved at pudre foderet.
- Svampe og bakterier (herunder chytridsvamp) i for vådt og stillestående miljø: tegn er hudafskalninger, rødme på bugen, tab af appetit og afmagring.
- Parasitter fra vildfangne dyr eller fanget foder: undgå begge dele.
- Stress: skyldes ofte for få skjul, uro eller dyr af samme køn, der angriber hinanden.

Levealderen er ikke dokumenteret for arten; 5-10 år er lånt fra beslægtede pilegiftfrøer.

Køb kun opdrættede dyr fra en pålidelig opdrætter, og hold nye dyr isoleret i flere uger. Kontakt en dyrlæge med forstand på padder, hvis et dyr nægter at æde, taber sig eller får hudforandringer.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.